

FIȘA DISCIPLINEI
anul universitar 2024 – 2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Teologie Ortodoxă Didactică

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria Bisericii Ortodoxe Române III			2.2. Cod disciplină	OLR3333		
2.3. Titularul activității de curs	Pr. lect. Univ. Dr. Cosmin Cosmuța						
2.4. Titularul activității de seminar	Pr. lect. Univ. Dr. Cosmin Cosmuța						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					11
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					29
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
• Tutoriat					2
• Examinări					2
• Alte activități (exersări practice)					0
Total ore activități individuale					58
3.7 Total ore studiu individual	58				
3.8 Total ore din planul de învățământ	42				
3.9 Total ore pe semestru	100				
3.10 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. De curriculum	Nu este cazul
--------------------	---------------

4.2. De competențe	Nu este cazul
--------------------	---------------

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	<i>Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio</i>
5.2. De desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Cunoașterea și înțelegerea noțiunilor de bază cu care operează cercetarea istorică în general și cea a istoriei bisericești în special;</p> <p>C2. Dezvoltarea unei atitudini științifice critice în evaluarea evenimentelor istorice;</p> <p>C3. Aplicarea învățămintelor desprinse din evenimentele istorice la situația de astăzi, în scopul evitării greșelilor trecutului;</p> <p>C4. Stimularea cercetărilor personale în vederea aprofundării diferitelor teme abordate;</p> <p>C5. Expunerea detaliată și analiza lucidă a evenimentelor istorice și doctrinare, definiții pentru credința creștină.</p>
Competențe transversale	<p>- CT1. Să demonstreze preocupare pentru perfecționarea rezultatelor activității profesionale prin asumarea de roluri într-o echipă multidisciplinară de muncă;</p> <p>- CT2. Să accepte implicarea în activități de cercetare care ar presupune finalizarea prin întocmirea de referate și articole de specialitate;</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	La finalul cursului studenții vor fi familiarizați cu principalele evenimente și personalități din Istoria Bisericii Ortodoxe Române;
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Să surprindă corect specificul evoluției istorice a Bisericii Ortodoxe Române în cadrul societății românești; - Să înțeleagă contextul în care au apărut și s-au desfășurat/dezvoltat evenimentele/personalitățile prezentate în curs; - Să dezvolte abilitățile argumentative ale studenților;

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Dezbinarea bisericească din Transilvania (1698-1701). Cauzele și urmările ei până în 1850	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
2. Mitropolia Ungrovlahiei și Eparhiile ei sufragane: Râmnic, Buzău și Argeș în sec. al XVIII-lea. Ierarhi de seamă	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
3. Episcopul Inochentie Micu și lupta sa națională	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice

4. Lupta clerului și a credincioșilor din Transilvania pentru apărarea ortodoxiei în secolul al XVIII-lea	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
5. Mitropolia Moldovei și Eparhiile ei sufragane: Roman, Huși și Rădăuți în secolul al XVIII-lea. Ierarhi de seamă	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
6. Biserica Ortodoxă din Transilvania între 1761-1810	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
7. Mitropolitul Grigorie Dascălul	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
8. Mitropolitul Veniamin Costachi	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
9. Preoțimea ortodoxă română în secolul al XVIII-lea. Pregătirea și activitatea	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
10. Mănăstiri și viața mănăstirească din provinciile românești în secolul al XVIII-lea. Călugări cu viață îmbunătățită: Starețul Paisie și ucenicii săi. Generalități	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
11. Biserica Ortodoxă din Transilvania între 1810-1845. Episcopul Vasile Moga	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
12. Biserica Ortodoxă Română din Bucovina sub Imperiul habsburgic (1775-1918)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
13. Mitropolitul Andrei Șaguna	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
14. Biserica Ortodoxă Română din Basarabia sub Imperiul țarist (1812-1918)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
8.2 Seminar		
1. Alte uniri religioase	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
2-3. Călugărul Visarion Sarai luptător împotriva uniției	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	4 ore fizice
4-5. Sofronie de la Cioara și apărarea Ortodoxiei	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	4 ore fizice
6. Acțiunea generalului Bukow în Transilvania și urmările ei	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
7-8. Alți luptători împotriva dezbinării bisericești a românilor	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	4 ore fizice
9-10. Biserica Ortodoxă din Banat și părțile Aradului până la sfârșitul secolului al XVIII-lea	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	4 ore fizice

11-12. Viața bisericească românească în Maramureș și Bihor până la sfârșitul secolului al XVIII-lea	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	4 ore fizice
13-14. Învățământul confesional românesc din Transilvania în sec. al XIX-lea	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	4 ore fizice

9. BIBLIOGRAFIE GENERALĂ:

1. Bodogae Teodor, *Din istoria Bisericii Ortodoxe de acum 300 de ani. Sinodul de la Iași*, Sibiu, 1943.
2. Bariț George, *Părți alese din istoria Transilvaniei. Pe două sute de ani în urmă*, Ed. a II-a, Brașov, 1993.
3. Ciurea Alexandru I., „Câteva aspecte esențiale ale regimului turco-fanariot în Istoria Bisericii Ortodoxe Române”, în *Biserica Ortodoxă Română*, LXXXIX (1971), nr. 7-8, pp. 838-843.
4. Cocora Gabriel, „Mitropolitul Veniamin Costachi traducător și diortositor de cărți bisericești”, în *Biserica Ortodoxă Română*, XCIX (1981), nr. 5-6, pp. 663-668.
5. Dragomir Silviu, *Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII*, Sibiu, 1920, VIII+259 și 255 p.; Ed. II, vol. I, Cluj-Napoca, 2002, 580 p.; vol. II, 400 p.
6. Gyemant Ladislau, *Mișcarea națională a românilor din Transilvania între anii 1790 și 1848*, București, 1986.
7. Hitchins Keith, *Ortodoxie și naționalitate. Andrei Șaguna și românii din Transilvania. 1846-1873*. Traducere din limba engleză de Pr. Prof. Aurel Jivi, București, 1995.
8. Ionașcu Ion, „Știri noi despre mitropolitul Grigorie Dascălul”, în *Biserica Ortodoxă Română*, LVI (1938), nr. 1-4, pp. 18-29.
9. Mârza Iacob, *Școală și națiune*, Cluj-Napoca, 1987.
10. Moraru Alexandru, *Biserica Ortodoxă Română între anii 1885-2000*, vol. III, tom I și II, București, 2006.
11. Moraru Alexandru, „Mănăstirile ortodoxe din Transilvania în secolele XIV-XVIII și rolul lor în apărarea Ortodoxiei”, în vol. *Monahismul ortodox românesc. Istorie. Contribuții și repertoriizare*, București, vol. I, Ed. Basilica, 2014.
12. Moraru Alexandru, *Dicționarul ierarhilor români și străini slujitori ai credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române*, București, Editura Basilica, 2015.
13. Mureșianu Ioan B., *Mănăstiri din Banat*, Timișoara, 1976.
14. Păcurariu Mircea, *Legăturile Bisericii Ortodoxe din Transilvania cu Țara Românească și Moldova în sec. XVI-XVIII*, Sibiu, 1968.
15. Păcurariu Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. II, ed. a III-a, Iași, 2006 și vol. III, ed. a III-a, Iași, 2008.
16. Păcurariu Mircea, „Mănăstirile ortodoxe din Țara Românească și Moldova în secolele XIV-XVIII și rolul lor în apărarea Ortodoxiei”, în vol. *Monahismul ortodox românesc. Istorie. Contribuții și repertoriizare*, București, vol. I, Ed. Basilica, 2014.
17. Pop Ioan Aurel și colaboratorii, *Istoria Transilvaniei*, vol. II (de la 1541 până la 1711), Cluj-Napoca, 2005; vol. III (de la 1711 până în 1918), Cluj-Napoca, 2008.
18. Prodan David, *Supplex Libellus Valachorum*, București, 1967.
19. Stăniloae Dumitru, *Uniatismul din Transilvania, încercare de dezmembrare a poporului român*, București, 1973.
20. Vesa Pavel, *Episcopia Aradului. Istorie. Cultură. Mentalități (1706-1918)*, Cluj-Napoca, 2006.
21. Zamfirescu Dan și Zaharia Ciprian, *Paisianismul, un moment românesc în istoria spiritualității europene*, București, 1996.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice,

asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În vederea stabilirii conținuturilor cursurilor și a alegerii metodelor de predare/învățare, titularii disciplinei au ținut seama de faptul că potențialii angajatori din domeniu au nevoie de absolvenți cu o bună pregătire practică și teoretică.

11. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare frontală/scrisă pe baza unui subiect format din 3 sau 4 puncte</i>	70%
		-	-
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	-
	<i>- Activitate la seminar</i>	<i>Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	20%
		<i>Implicare în dezbateri seminarial</i>	10%
10.6 Standard minim de performanță: Parcurgerea cursului semestrial, cu bibliografia adiacentă.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

16.05.2024

Data avizării în catedră

Semnătura director de departament

